JORDBRUKSAVTALE

2019–2020

Inngått mellom Staten, Norges Bondelag og
Norsk Bonde- og Småbrukarlag

INNHOLD:

1. INNLEDNING 4
2. PRISBESTEMMELSER 4
2.1 Produkter med målprisregulering 4
2.1.1 Generelle bestemmelser 4
2.1.2 Melk og melkeprodukter 5
2.1.3 Svinekjøtt 6
2.1.4 Korn 6
2.1.5 Grøntsektoren 7
2.2 Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen) 8
2.2.1 Generelle bestemmelser 8
2.2.2 Storfekjøtt 8
2.2.3 Sau og lam 8
2.2.4 Egg 8
2.3 Referansepris kylling 8
3. FONDSAVSETNINGER 9
3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF) 9
4. TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M. 11
5. MARKEDSREGULERING 12
5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer 12
5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk 13
5.2.1 Omsetning av melkekvoter 13
5.2.2 Tilbud om kjøp av kumelkkvote ved driftsomstilling grunnet rovvilt 13
5.3 Avsetningstiltak m.m. 13
5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen 13
5.5 Prisnedskrivingstilskudd rektifisert potetsprit og potetstivelse 13
6. PRISTILSKUDD 14
6.1 Driftssenter 14
6.2 Pristilskudd melk 14
6.2.1 Grunntilskudd melk 14
6.2.2 Distriktstilskudd melk 14
6.3 Pristilskudd kjøtt 15
6.3.1 Grunntilskudd kjøtt 15
6.3.2 Distriktstilskudd kjøtt 15
6.3.3 Kvalitetstilskudd storfekjøtt 16
6.3.4 Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt 16
6.4 Pristilskudd egg 16
6.4.1 Distriktstilskudd egg 16
6.5 Tilskudd til norsk ull 16
6.6 Tilskudd til grønt- og potetproduksjon 17
6.6.1 Definisjoner 17
6.6.2 Grunnlag for tilskudd 17
6.6.3 Satser 18
6.7 Frakttilskudd 19
6.8 Prisnedskriving av norsk korn 23
6.9 Tilskudd til norsk matkorn 23
7. PRODUKSJONSTILSKUDD M.V. 23
7.1 Generelle bestemmelser for produksjonstilskudd 23
7.2 Tilskudd for husdyr 23
7.2.1 Tilskudd for husdyr - satser 24

7.2.2 Definisjoner av dyreslag mv. 25
7.2.3 Tilskudd til små og mellomstore melkebruk 25
7.3 Driftstilskudd til melkeproduksjon 26
7.4 Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon 26
7.5 Tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser 27
7.6 Tilskudd for dyr på beite 27
7.7 Areal- og kulturlandskapstilskudd 27
7.7.1 Satser, definisjoner og soner 28
7.7.2 Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling 29
7.7.3 Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak 30
7.8 Tilskudd til økologisk landbruk 33
7.9 Regionale miljøprogram 34
8. UTVIKLINGSTILTAK 35
8.1 Tilskudd til dyreavl m.m. 35
8.2 Tilskudd til frøavl m.m. 35
8.3 Tilskudd rådgivning 35
8.4 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak 36
8.5 Tilskudd til fellesanlegg for frukt 36
9. VELFERDSORDNINGER 36
9.1 Tilskudd til avløsing ved ferie og fritid 36
9.2 Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. 37
9.3 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket 39
9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen 39
9.5 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere 39
10. Driftskostnader 40

1. INNLEDNING

Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift. I hovedavtalens § 1-2 heter det blant annet at tiltak som nevnt ovenfor skal fastlegges i jordbruksavtaler som inngås for ett eller flere år om gangen, eller i endrings- eller tilleggsavtaler.

Denne jordbruksavtalen er inngått mellom staten og jordbruket ved Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag 26. juni 2019.

For målpriser gjelder avtalen fra 1. juli 2019. For det samlede bevilgningsnivå, over kap. 1150 og kap. 4150, gjelder avtalen kalenderåret 2020. Det kan imidlertid bestemmes tilpasninger i avsetninger og satser inneværende år innenfor den samlede bevilgningsrammen.

For overslagsbevilgningene (post 71 og 73) vil bevilgningsbehovet tilpasses de fastsatte satser, faktiske volumendringer, og for noen poster verdensmarkedets priser. For de overførbare bevilgningene (post 70, 74, 77 og 78) er bevilgningene styrende.

Det ligger til grunn i avtalen at importvernet skal praktiseres slik det framgår av sluttprotokoll fra forhandlingsmøtet 12. mai 1995 (jf. St.prp. nr. 61 (1994–95), vedlegg 2). Endringer i importbestemmelsene er gjenstand for drøfting mellom jordbruksorganisasjonene og staten, og kan følges opp i henhold til Hovedavtalens § 2-2 og 2-4.

Avtalen gjelder norske produkter med mindre annet er særskilt bestemt.

Minstegrensen for beløp som innkreves ved tilbakebetaling av tilskudd er 500 kroner.

2. PRISBESTEMMELSER

2.1 Produkter med målprisregulering

2.1.1 Generelle bestemmelser

Bestemmelsene i kapittel 2.1.1 gjelder dersom ikke annet er nevnt under de enkelte sektorer i kapittel 2.1.2–2.1.5.

Målprisene skal være priser jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut fra balanserte markedsforhold, det fastsatte importvern og de markedsreguleringsmuligheter som er til disposisjon. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Målprisene er fastsatt for representantvarer av definerte kvaliteter for svinekjøtt, korn, poteter, grønnsaker, frukt og til råvarenivå for ku- og geitemelk, slik det framgår av kapittel 2.1.2–2.1.5. Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Jordbruksorganisasjonene påtar seg ansvaret for å holde gjennomsnittsprisen for de ulike varegruppene på eller under målprisen for avtaleperioden, gjennom markedsregulerende tiltak og prisnoteringer. Det følger av primærnæringsunntaket til konkurranseloven at primærprodusenter eller deres organisasjoner kan opptre samordnet dersom det er i samsvar med lover/forskrifter eller jordbruksavtale.

Ansvarlig markedsregulator skal løpende rapportere oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris, til Landbruksdirektoratet. Prisnoteringen på representantvaren skal som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke overstige målprisen.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret, skal Landbruksdirektoratet fastsette en særskilt styringspris for det påfølgende avtaleår. Styringsprisen fastsettes slik at oppnådd pris skal ligge tilsvarende under i det påfølgende avtaleåret. Dersom det etter denne bestemmelse eller avtalepartene på annet grunnlag har fastsatt en styringspris, har den alle funksjoner som normalt tilligger målpris, inkludert grunnlag for fastsetting av øvre prisgrense. Eventuelle avvik fra dette, som følge av særskilte forhold, skal avtales mellom partene.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret som følge av høye priser internasjonalt med null toll på importert vare, skal det ikke fastsettes særskilt styringspris for det påfølgende avtaleåret.

Dersom prisene på representantvarene overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tollnedsettelser, i medhold av forskrift om administrative tollnedsettelser på landbruksvarer.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Ansvarlig markedsregulator for de enkelte sektorene skal rapportere til Landbruksdirektoratet den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, herunder administrering av tollvernet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelser på landbruksvarer.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av målpris. Forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med målpris.

2.1.2 Melk og melkeprodukter

Tabell 2.1 Målpris for avtaleperioden for ku- og geitemelk

		Målpris, kr per liter		
Vare-gruppe	**Representantvare**	**Endret fra**	**Endring 1.7.19**	**Endret til**
Ku- og geitemelk	Melk som oppfyller kravspesifikasjon for rå melk i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3, 3. ledd.	5,44	0,03	5,47

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for melk av representantvare. Noteringssted er der melk passerer, eller der melk ved direkte viderelevering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen. Prisnoteringen skal omfatte melk som foredles av Tine SA og melk som Tine SA selger uforedlet til andre. Øvre prisgrense er målprisen + 5 pst. Gjennomsnittsprisen for året veies etter kvanta for de ukentlige prisnoteringene.

For å sikre et prisuttak i markedet som gjør at jordbruksavtalens målpris kan realiseres, og sikre melkeprodusentene en mest mulig lik pris uavhengig av melkeanvendelse og geografisk lokalisering, fastsettes det tilskudd og avgifter for ulike produktgrupper og markeder, jf. omsetningsloven § 6. Tilskudd og avgifter fastsettes av Landbruksdirektoratet som forskrift med hjemmel i prisutjevningsforskriften. Fastsettelsen skjer på grunnlag av føringer fra avtalepartene og etter høring av andre berørte parter. Dersom det av hensyn til likviditeten i prisutjevningsordningen er nødvendig å redusere tilskudd/øke avgifter i løpet av året, kan Landbruksdirektoratet gjøre det og samtidig pålegge markedsregulator å redusere prisuttaket tilsvarende. Grensen for det samlede prisuttak i avtaleperioden vil i slike tilfeller bli fastsatt lavere enn målpris. På bakgrunn av prognoser og forslag fra Tine SA skal Landbruksdirektoratet fastsette en ny grense for det samlede prisuttaket (styringspris).

For å sikre at uavhengige meieriselskaper og Tines egne meierier står overfor reelt sett samme pris på melk som råvare, er råvareomsetningen lagt til en egen enhet i Tine (Tine Råvare), jf. egen avtale mellom Landbruksdirektoratet og Tine SA. Eventuelle brudd på denne avtalen skal forelegges for jordbruksavtalepartene for nærmere oppfølging.

2.1.3 Svinekjøtt

Tabell 2.2 Målpris for avtaleperioden for svinekjøtt

		Målpris, kr per kg		
Vare-gruppe	**Representantvare**	**Endret fra**	**Endring 1.7.19**	**Endret til**
Svinekjøtt	Slaktegris klasse E og S med et gjennomsnitt for alle kjøttprosenter og alle varegrupper under 85 kg	32,43	0,00	32,43

Prisgrunnlaget for gris er engrosprisnoteringer for hele slakt ved følgende slakterianlegg: Nortura Steinkjer, Nortura Rudshøgda og Nortura Forus. Øvre prisgrense er målprisen +10 pst. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler av slaktegris.

2.1.4 Korn

Målprissystemet

Målprisene for korn er produsentpris på mathvete, matrug, bygg til fôr, havre til fôr og oljefrø av basis kvalitet levert til et utvalg mottaksanlegg definert av Landbruksdirektoratet.

Målprisene for korn og oljefrø er definert for vare med basis kvalitet i henhold til tabell 2.3 nedenfor:

Tabell 2.3 Basiskvalitetskriterier for noteringsvare[1]

Art	**Vann-innhold %**	**Hektoliter-vekt kg**	**Fremmede bestanddeler %**	**Protein ved matkvalitet %**	**Falltall ved matkvalitet i sekunder**
Hvete	15	79	≤ 1,0	12,0	200
Rug	15	75	≤ 1,0		120
Bygg	15	64	≤ 1,0		
Havre	15	53	≤ 1,0		
Oljefrø	8		≤ 1,0		

1) Andre kvalitetstrekk som reduserer kornets verdi, deriblant floghavre og høyt DON-innhold, skal ikke inngå i noteringsgrunnlaget.

For kornsesongen 2019/2020 er det fastsatt følgende målpriser (tabell 2.4):

Tabell 2.4 Målprisene for korn

	Målpriser, kr per kg		
Kornslag	**Endret fra**	**Endring 1.7.19**	**Endret til**
Hvete, matkorn	3,36	0,14	3,50
Rug, matkorn	2,94	0,14	3,08
Bygg, fôrkorn	2,84	0,12	2,96
Havre, fôrkorn	2,58	0,12	2,70
Oljefrø	5,69	0,12	5,81

Prisnotering

Prisgrunnlaget for målprisvarene er produsentprisnoteringer for basis kvalitet levert til Felleskjøpet Agris anlegg i Larvik, Kambo, Drammen og Holmestrand, samt Felleskjøpet Agris anlegg i Trondheim for bygg, slik disse mottaksanleggene er definert av Landbruksdirektoratet. Noteringspris på disse anleggene skal inkludere alle tillegg og trekk som ikke kan relateres til mat- og fôrkvalitet for målprisvarene av korn og oljefrø. Prisene noteres hver uke.

Ved notering av ukespris skal produsentprisene på oljefrø og korn for de ulike prisnoteringsanleggene vektes sammen med tilført mengde av de respektive målprisvarene til hvert anlegg den aktuelle uken.

Noteringspris som gjennomsnitt for året beregnes ved å veie de noterte ukesprisene ved prisnoteringsanleggene med de ukentlige tilførsler av målprisvarene til mottaksanleggene som tilhører andelseierne i Norske Felleskjøp, samt de mottaksanlegg som har avtale om å være kornkjøper fra produsent.

Øvre prisgrense er målpris +10 pst. Landbruksdirektoratet gir nærmere retningslinjer angående prisnoteringer.

Referansepris på soyamel
Soyamel med 46 prosent proteininnhold er basis referansevare for proteinråvarer til kraftfôr. Referanseprisen på soyamel økes med 17,6 øre per kg, til 425,8 øre per kg fra 1. juli 2019.

2.1.5 Grøntsektoren

Målprisene for grønnsaker og frukt er produsentpriser oppnådd for ferdig emballert vare, levert grossist i Oslo. Målprisen for poteter er også produsentpris, se definisjon i tabell 2.5.

Bestemmelsen i kapittel 2.1.1 om at prisnoteringen på representantvaren som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke skal overstige målprisen, omfatter ikke grøntsektoren.

Landbruksdirektoratet beregner ukentlig noteringsprisen for poteter, grønnsaker og frukt på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen grøntbransjen (dvs. grossister og kommisjonærer). Disse rapporterer produsentpriser på de enkelte varene til Landbruksdirektoratet ukentlig, med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet. Dersom det er vanskelig å fremskaffe produsentpriser, kan markedsaktørene rapportere engrospris, men da med nødvendig tilleggsinformasjon slik at Landbruksdirektoratet kan beregne en produsentpris på varen i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Kriterier for prisnotering
Landbruksdirektoratet beregner de ukentlige mengdene for de ulike produktene som utløser prisnotering. Prisnotering skal godkjennes som sammenligningsgrunnlag med målprisen når tilførsel av norsk vare utgjør 10 pst. eller mer av samlet ukesomsetning i Norge, målt som gjennomsnitt for en historisk referanseperiode, definert av Landbruksdirektoratet. Målprisperioden og prisnoteringer i denne perioden er utgangspunktet for reguleringen av tollvernet for de enkelte produkter. Dette er regulert i forskrift om administrative tollnedsettelser for landbruksvarer.

2.1.5.1 Poteter

Tabell 2.5 Gjennomsnittlig målpris for matpoteter, kroner per kg

Representantvare	Endret fra	Endring 1.7.19	Endret til
Poteter klasse 1 over 42 millimeter[1)]	4,94	0,25	5,19

1) Poteter av kvalitet klasse 1 levert som sams bulkvare til utvalgte pakkerier fra produsent, ikke justert for frakt til Oslo.

Øvre prisgrense er 12 pst. over gjeldende målpris. Ukentlige målpriser og øvre prisgrenser fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Prisene noteres hver torsdag.

2.1.5.2 Grønnsaker og frukt

Tabell 2.6 Prosentvis endring i gjennomsnittlige målpriser for grønnsaker og frukt

	Endring 1.7.19
Grønnsaker og frukt	3,7 %

Målpriskurver og øvre prisgrenser for de enkelte plantekulturene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Øvre prisgrense er 12 pst. over gjeldende målpris.
Prisene knyttes til kvalitetsgraden Standard I. Grunnlaget for prisnoteringene i forhold til målprisen for hagebruksprodukter fastsettes av Landbruksdirektoratet, herunder type emballasje, pakningsstørrelse m.m. Prisnoteringen som legges til grunn er prisene ved partivis leveranse CIP Oslo. Prisene noteres hver torsdag.

2.2 Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen)

2.2.1 Generelle bestemmelser

For produkter som omfattes av volummodellen skal markedsregulator Nortura fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Ved beregning av noteringspris skal forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr, men ikke omsetningsavgift, trekkes fra oppnådd pris.

Øvre prisgrense og definisjonen av representantvarene for hhv. storfekjøtt, kjøtt av sau/lam og egg fastsettes av avtalepartene. Øvre prisgrense er planlagt gjennomsnittlig engrospris +10 pst., og er fastsatt med utgangspunkt i gjennomsnittlig oppnådd noteringspris i perioden 1. april foregående år til 31. mars i året forhandlingene gjennomføres.

Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til planlagt prisløype knyttet til planlagt gjennomsnittlig engrospris fastsatt av markedsregulator.

Dersom midlertidig overproduksjon har presset innenlandsk prisnivå, kan det tas hensyn til dette ved fastsetting av øvre prisgrenseprosent. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Markedsregulator skal ukentlig rapportere til Landbruksdirektoratet oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris og øvrig dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelser på landbruksvarer.

2.2.2 Storfekjøtt

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av storfe ved representantvaren ”*ung okse, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)*”, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Egersund. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av ung okse.

2.2.3 Sau og lam

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av lam ved representantvaren *”lam, alle klasser O og R (fettgruppe 2-, 2 og 2+)"*, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Forus. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av lam.

2.2.4 Egg

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for representantvaren egg, klasse A over 53 gram, sortert på brett. Noteringssted for egg er Norturas anlegg i Hå. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler.

2.3 Referansepris kylling

For produkter uten markedsreguleringstiltak fastsettes referansepris som grunnlag for administreringen av tollvernet. Referansepris fastsettes med basis i prisuttaket på engrosnivå i foregående avtaleår, beregnet av Landbruksdirektoratet. Øvre prisgrense er referanseprisen +10 pst. Artikkel 5 i

landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for fjørfeslakt ved representantvaren som hel, fersk, uoppbundet kylling i vektklassene 1 050-1 850 gram i bulkemballasje, oppgitt fra utvalgte slakterier. Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Forholdet mellom noteringspris og referansepris danner grunnlag for vurdering og iverksettelse av administrative tollnedsettelser. Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til referanseprisnivå.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av referansepris. Forskningsavgift og kjøttkontrollgebyr skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med referansepris.

Noteringsprisen for fjørfekjøtt beregnes på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen fjørfebransjen (dvs. slakterier eller slakterisammenslutninger). Disse rapporterer til Landbruksdirektoratet med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelser på landbruksvarer.

Markedsaktørene skal ukentlig rapportere produsert mengde og engrospris fordelt på ulike vektklasser, som grunnlag for Landbruksdirektoratets beregning av noteringsprisen. I stedet for oppnådd engrospris kan markedsaktørene rapportere produsentpris til Landbruksdirektoratet, men markedsaktørene må da gi den nødvendige tilleggsinformasjon slik at Landbruksdirektoratet kan kalkulere en pris for ferdig slaktet, uoppbundet kylling i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Landbruksdirektoratet skal utarbeide prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling. Markedsaktørene rapporterer historisk salg til Landbruksdirektoratet, som bruker tallene til utarbeiding av prognosene. Prognosene brukes i forvaltningen av tollvernet og i totalregnskapet for jordbruket, og kan også brukes til andre formål. Landbruksdirektoratet kan offentliggjøre prognosene for å bidra til å balansere kyllingmarkedet.

3. FONDSAVSETNINGER

3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF)

Avsetningen til Landbrukets utviklingsfond økes med 117 mill. kroner til 1 250,6 mill. kroner i 2020. Fondet tilføres 60,4 mill. kroner i 2019 gjennom omdisponering av midler i 2019. Samlet tilskuddsramme for fondet settes til 1 694 millioner kroner for 2020 inkl. utbetaling til rentestøtte. Tabell 3.1 viser tilskuddsrammen med fordeling for 2019–2020.

Føringene for de enkelte ordningene fremgår av Prop. 120 (2018–2019) og sluttprotokollen av 16. mai 2019.

Tabell 3.1 Oversikt over innvilgningsramme for LUF 2019–2020 (mill. kroner)

	2019	Ekstra 2019	2020
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	634,5		634,5
Nasjonale tilretteleggingsmidler			8,0
Inn på tunet-løftet del 2			3,0
Regionale tilretteleggingsmidler	48,0		48,0
Områderettet innsats			
Arktisk landbruk	2,0		4,0
Fjellandbruket	2,0		4,0
Rekruttering og kompetanse i landbruket			
Nasjonale kompetansetiltak (KIL-midler)[1]	4,0		0,0
Nasjonalt rekrutteringsprosjekt			2,0
Regionale kompetansenettverk for lokalmat			14,0
Regionale tilskudd til rekruttering og komp.heving	14,0		14,0
Nasjonal modell for voksenagronom	15,0		17,0
Mentorordning	2,0		4,0
Forskning og utvikling	65,0		82,0
PRESIS- Presisjonsjordbruk i praksis			4,0
Matmerk	63,0		63,0
Utviklingsprogrammet[2]	106,0		92,0
Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket[3]	77,0		87,0
Skogbruk	242,0		257,0
Oppfølging av handlingsplan mot villsvin		2,0	2,0
Midler til konfliktforeb. tiltak jordbruk/reindrift	2,0		1,5
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	115,0		127,0
Drenering	58,0		68,0
Tilskudd til tiltak i beiteområder	18,0		23,0
Handlingsplan for plantevernmidler	10,0		12,0
Klima- og miljøprogram	20,0		22,0
Klimasmart landbruk	20,0		8,0
Biogass	3,0		5,0
Støtte verdensarvområdene og utv. kulturlandskap	18,5		23,0
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	31,0		34,0
SUM tilskuddsramme	1 570,0	2,0	1 663,0
Rentestøtte - utbetalinger	40,0		31,0
SUM tilskuddsramme inkl. utbetalinger rentestøtte	1 610,0	2,0	1 694,0

1) Nasjonale kompetansetiltak (KIL) vil fra 2020 bli inkludert i ordningen med nasjonale tilretteleggingstiltak.
2) Virkemidler til kompetansenettverk flyttes til utvalgte fylkeskommuner.
3) Teknologiutvikling- og investeringer i grøntsektoren prioriteres.

Innovasjon og vekst i grøntsektoren

Det etableres en særskilt satsning på grøntsektoren med mål om å øke norskandelen, og møte etterspørselen med mest mulig norskproduserte varer. Satsingen er todelt. Det etableres et rådgivende utvalg bestående av aktørene i verdikjeden, avtalepartene og virkemiddelapparatet jf. Prop. 120 (2018–2019) og sluttprotokollen av 16. mai 2019. Videre forsterkes virkemidler fra FoU og rekruttering til produktutvikling og omsetning, herunder:

65 mill. kroner øremerkes investeringer i grøntsektoren over investerings- og bedriftsutviklingsordningen (IBU), jf. omtale under IBU-ordningen under pkt. 6.2 i protokollen.

9 mill. kroner av IBU-ordningen øremerkes til produsenter som ønsker å etablere småskalaproduksjon av grønnsaker, frukt og bær. Det kan gis tilskudd til kostnader knyttet til etablering av dyrkingsfelt, utvikling og betjening av lokale markeder, bygging av kjøle- og lagerkapasitet, samt tilegning av kompetanse. Utvikling av bærekraftig emballasje kan også omfattes av ordningen.

10 mill. kroner av forskningsmidlene over jordbruksavtalen øremerkes forskning innenfor grøntsektoren.

Prosjektet Presisjonsjordbruk ut i praksis (PRESIS) støttes med 4 mill. kroner per år i 5 år.

Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket styrkes med 10 mill. kroner til 87 mill. kroner. Teknologiutvikling og -investeringer i grøntsektoren prioriteres.

Opplysningskontoret for frukt og grønt styrkes med 4 mill. kroner.

Graminors frukt- og bærsenter på Njøs styrkes med 5 mill. kroner til sortsutvikling og foredling i 2019.

Bedriftsrettede midler til investering og utvikling (IBU-midler)
Føringene for bruken av IBU-midlene fremgår av Forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket, Prop. 120 S (2018–2019) kapittel 7.2.1 og sluttprotokoll fra forhandlingsmøtet 16. mai.

Skogbruk
Fordelingen av midlene mellom de ulike virkemidlene innen skogbruk gjøres etter drøftinger mellom avtalepartene i andre halvdel av 2019, der også næringsorganisasjonene i skogbruket deltar.

Klima- og miljøprogram
Fordelingen av midlene mellom de ulike områdene innen programmet gjøres av Landbruks-direktoratet etter drøftinger mellom LMD, KLD og faglagene i andre halvdel av 2019.

Utviklingstiltak innen økologisk landbruk
Landbruksdirektoratet forvalter midlene. Overordnede prioriteringer for bruken av midlene drøftes i møte mellom LMD, KLD og faglagene i andre halvdel av 2019.

4. TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M.

Tilskuddet omfatter følgende ordninger:

- Erstatning ved avlingssvikt
- Erstatning ved svikt i honningproduksjon

Erstatning ved avlingssvikt gis per vekstgruppe og foretak. Utbetalingene beregnes med grunnlag i en egenrisikoandel på 30 pst. per vekstgruppe. Samme egenrisiko gjelder også ved erstatning i honningproduksjon. For alle delordningene er minsteutbetalingen 5 000 kroner. Maksimal utbetaling for ordningen med avlingssvikt er 750 000 kroner per vekstgruppe. Det skal benyttes den samme definisjonen av vekstgrupper som for produksjonstilskudd.

5. MARKEDSREGULERING

Markedsreguleringen er et virkemiddel i de viktigste produksjonssektorene for å håndtere temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk. I situasjoner med overproduksjon kan det være behov for mer omfattende tiltak for å tilpasse markedsført varemengde i forhold til avsetningsmulighetene slik at avtaleprisene kan oppnås. I slike tilfeller kan jordbruket gjennom markedsreguleringsorganisasjonene, med godkjenning og støtte fra Omsetningsrådet, iverksette regulerende tiltak. Slike tiltak forutsettes å kunne bli finansiert av omsetningsavgiftsmidler og/eller midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen.

Tiltakene utformes slik at reguleringen skjer på et så tidlig ledd i produksjonskjeden som mulig, og at regulering skjer på billigste måte.

Tiltakene skal virke konkurransenøytralt mellom samvirkeforetak og andre markedsaktører.

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag kan, dersom markedsregulator har oppfordret produsentene til å gjennomføre produksjonsregulerende tiltak, oppfordre produsentene til å følge markedsregulators råd.

Reguleringseksporten begrenses av WTO-bestemmelsene. Eksportsubsidier for melkeprodukter (ost og smør), svinekjøtt og bearbeidede jordbruksprodukter kan videreføres frem til 31. desember 2020. Begrensingen i subsidiebeløp ved slik eksport i utfasingsperioden er det fastsatte nivået i WTOs bindingsliste. Det er fastsatt nye tak knyttet til eksportert kvantum, basert på gjennomsnittlig eksport med eksportsubsidier i perioden 2003–2005. For ost er kvantumet i utfasingsperioden avgrenset til 15 929 tonn, for smør til 1 039 tonn og for svinekjøtt til 1 898 tonn. Det kan ikke anvendes eksportsubsidier for andre landbruksvarer.

Det gis ikke anledning til å bevilge investeringstilskudd til reguleringsanlegg.

5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer

Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og forvaltes av Omsetningsrådet. Markedsreguleringsansvaret er tillagt:

- TINE SA for melk
- Norske Felleskjøp SA for korn
- Nortura SA for kjøtt og egg

I grøntsektoren omfatter markedsreguleringen epler og poteter, og ansvaret er tillagt Grøntprodusentenes Samarbeidsråd. Landbruksdirektoratet utarbeider prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling, jf. kap. 2.3.

For å kunne evaluere praktiseringen av markedsregulators mottaksplikt, kan avtalepartene be markedsregulator innen de enkelte sektorene framlegge sine prisbetingelser rettet mot produsent før jordbruksforhandlingene, herunder bl.a.:

- Prisdifferensiering ut fra struktur- og distriktsmessige forhold.
- I hvor stor grad prisdifferensieringen er basert på kostnadsbetingede eller andre hensyn.
- Om prisfastsettingen bygger på tilstrekkelig oppdaterte kostnadskalkyler.
- En vurdering av om prisbetingelsene overfor produsent er transparente.

Om det blir bedt om en slik redegjørelse må den omfatte alle jordbruksråvarer som omfattes av markedsreguleringen, uavhengig av om det fastsettes målpriser eller ikke for råvarene.

5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk

5.2.1 Omsetning av melkekvoter

Vedtak om inndragning av melkekvoter og prisfastsetting for den sentralt administrerte omsetningsordningen, fastsettes gjennom jordbruksavtalen. Inndragning av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift.

Geit- og kumelkkvote solgt gjennom den statlige ordningen til og med 1. august 2019, skal ikke videreselges.

Gjeldende ordning for kjøp og salg av melkekvoter suspenderes når inneværende periode utløper 1. august 2019. Et samlet opplegg for nedskalering av melkeproduksjon skal være etablert senest 1. oktober 2019.

5.2.2 Tilbud om kjøp av kumelkkvote ved driftsomstilling grunnet rovvilt

Totalt inntil 500 000 liter kumelkkvote årlig kan selges til eiere av landbrukseiendom som har fått tilskudd til driftsomstilling grunnet rovvilt, til prisen for statlig omsatt kvote. Kvoten hentes ved å utvide den totale kvotemengden.

5.3 Avsetningstiltak m.m.

Avsetningstiltak for hagebruk har en økonomisk ramme på 31,4 millioner kroner for 2020. Omsetningsrådet forvalter bevilgningen. Ubenyttede midler fra ordningen tilføres Fondet for omsetningsavgift for hagebruk.

5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen

Bevilgningen til underpost 70.12 *Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen mv.* har en økonomisk ramme på 234,3 mill. kroner for 2020.

5.5 Prisnedskrivingstilskudd rektifisert potetsprit og potetstivelse

Tabell 5.2 Prisnedskrivingstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse, mill. kroner

Ordning	2019	2020
Prisnedskrivingstilskudd potetsprit	18,0	18,0
Prisnedskrivingstilskudd potetstivelse	20,0	20,0
SUM	**38,0**	**38,0**

Tabell 5.3 Maksimale satser for prisnedskrivingstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse

Produkt	Makssatser 2019	Endring	Makssatser 2020
Prisnedskrivingstilskudd potetsprit	9,50 kr/l	0,0	9,50 kr/l
Prisnedskrivingstilskudd potetstivelse	3,50 kr/kg	0,0	3,50 kr/kg

Tilskuddet kan utbetales til produsent av rektifisert potetsprit og potetstivelse på grunnlag av solgt volum rektifisert potetsprit og mengde potetstivelse inkl. glukose, jf. forskrift om prisnedskriving ved produksjon av rektifisert potetsprit og potetstivelse. Det kan utbetales prisnedskrivingstilskudd til rektifisert potetsprit og potetstivelse der råvaren er avrens, potet som er regulert ut av matpotetmarkedet, reststivelse og overskuddspotet fra industrien, usolgte poteter i slutten av sesong og poteter fra egne produsenter.

Avrensprisen[1] er 40 øre per kg for 2020.

Produsenter av rektifisert potetsprit og potetstivelse som mottar prisnedskrivingstilskudd:

[1] Avrensprisen er basert på råvarer som inneholder 16 pst. stivelse. Priskorreksjon etter stivelsesinnhold foretas etter en egen formel som fastsettes av Landbruksdirektoratet.

- skal kunngjøre differensiering av avrenspris gjennom sesongen før sesongstart for avrensleveranse
- er ansvarlig for at den fastsatte avrensprisen tas ut (som gjennomsnitt)
- skal bære kostnadene ved en eventuelt høyere gjennomsnittspris enn 40 øre per kg
- skal etterbetale differansen mellom fastsatt avrenspris og faktisk oppnådd pris når gjennomsnittsprisen er lavere enn 40 øre per kg, med et likt ørebeløp per kg for all avrens

Øvrige vilkår fremgår av forskrift om prisnedskriving ved produksjon av rektifisert potetsprit og potetstivelse.

6. PRISTILSKUDD

6.1 Driftssenter

Pristilskudd med geografisk differensierte satser for husdyrproduksjon gis etter den sone foretakets driftssenter er plassert i. Sonene følger av *Sonekart for distriktstilskudd melk og kjøtt*[2].

Driftssenteret stedfestes til den driftsbygningen der husdyrproduksjonen foregår. Dersom foretaket har husdyrproduksjon i flere driftsbygninger, stedfestes driftssenteret til den drifts-bygningen der foretaket har størst andel av sin omsetning fra husdyrproduksjon på årsbasis.

6.2 Pristilskudd melk

6.2.1 Grunntilskudd melk

Tabell 6.1 Grunntilskudd geitemelk

Produkt	Sats 2019, kr/l	Endring	Sats 2020, kr/l
Geitemelk	3,36	0,00	3,36

6.2.2 Distriktstilskudd melk

Tabell 6.2 Distriktstilskudd melk

Soner i henhold til *Sonekart for distriktstilskudd melk*[1)]	Sats 2019, kr/l	Endring	Sats 2020, kr/l
A[2)]	0,00	0,00	0,00
B	0,12	0,00	0,12
C	0,37	0,00	0,37
D	0,53	0,04	0,57
E	0,60	0,04	0,64
F	0,69	0,04	0,73
G	0,97	0,04	1,01
H	1,18	0,04	1,22
I	1,76	0,04	1,80
J	1,85	0,04	1,89

1) *Sonekart for distriktstilskudd melk og kjøtt* (http://kart7.skogoglandskap.no/map/sonegrenser/)
2) Omfatter landet utenom sone B-J.

Omsatt lokalt foredlet melkeprodukt blir regnet om til liter levert melk i samsvar med vedlegg 1 til kvoteforskriften. Det kan gis tilskudd for den omregnede melkemengden.

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskudds-soner, videreføres sonegrensene.

Det kan gis tilskudd for inntil 1 536 mill. liter melk.

[2] http://kart7.skogoglandskap.no/map/sonegrenser/

6.3 Pristilskudd kjøtt

6.3.1 Grunntilskudd kjøtt

Tabell 6.3 Grunntilskudd kjøtt

Dyreslag	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 2020, kr/kg
Sau og lam	3,81	0,00	3,81
Geit og kje	5,15	0,00	5,15

Det skal ikke gis grunntilskudd for lam med slaktevekt lavere enn 13 kg.

Ved jordbruksoppgjøret fastsetter Landbruks- og matdepartementet i samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag variasjonen i satsene for grunntilskudd kjøtt. I særlige tilfeller kan det gis dispensasjon til avvik fra den fastsatte variasjonen av tilskuddet, herunder ved store endringer i markedet grunnet utbrudd av alvorlige dyresykdommer m.m.

6.3.2 Distriktstilskudd kjøtt

Tabell 6.4 Distriktstilskudd kjøtt

Soner i henhold til *Sonekart for distriktstilskudd kjøtt*[1)]	Dyreslag	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 20209, kr/kg
1	Storfe, sau og geit	0,00	0,00	0,00
2	Storfe, sau og geit	5,25	0,00	5,25
3	Storfe, sau og geit	8,05	0,00	8,05
4	Storfe og geit	11,80	0,00	11,80
4	Sau	13,90	0,00	13,90
4	Gris	5,10	0,00	5,10
5	Storfe og geit	12,40	0,00	12,40
5	Sau	14,40	0,00	14,40
5	Gris	5,40	0,00	5,40
Agder, Vestland, Møre og Romsdal	Gris	1,10	0,00	1,10

1) Sonekart for distriktstilskudd melk og kjøtt (http://kart7.skogoglandskap.no/map/sonegrenser/)

For å kunne motta distriktstilskudd kjøtt med grunnlag i sone 4 og 5, må både slakteriet og foretakets driftssenter ligge i Nord-Norge. Foretak med driftssenter i sone 4 og 5 som leverer til slakteri utenfor Nord-Norge, får tilskudd som for sone 3 for storfe, sau og geit, og ikke tilskudd for gris. Foretak med driftssenter i Nord-Norge kan likevel motta distriktstilskuddet etter satsene i disse sonene, dersom transport av slaktedyr til slakteri i Nord-Norge vil være i strid med Mattilsynets regelverk for transport av levende dyr.

Dersom et foretak har mottatt gris, små- eller storfe fra en sone med lavere tilskuddssats enn den sonen foretakets driftssenter er plassert i, skal distriktstilskuddet gis ut fra den laveste tilskuddssonen, med mindre foretaket frem til slaktetidspunktet har disponert og fôret fram:

- gris og småfe i minst to måneder
- kalv i minst tre måneder
- øvrig storfe i minst seks måneder.

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskuddssoner, videreføres sonegrensene.

Det kan gis tilskudd for inntil 186 mill. kg kjøtt.

6.3.3 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Tabell 6.5 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Dyreslag	Sats 2019, kr/kg	Sats 2020, kr/kg
Storfe, kvalitet O og fettgruppe 4- eller lavere	2,50	2,50
Storfe, kvalitet O+ og bedre og fettgruppe 4- eller lavere	7,50	7,50

Det gis ikke kvalitetstilskudd for slaktekategoriene okse og ku. Tilskuddet kan gis for inntil 50,5 mill. kg storfekjøtt.

6.3.4 Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt

Tabell 6.6 Satser tilskudd lammeslakt og kjeslakt for utbetaling via slakteri[1)]

Slakterier med godkjent klassifisør	2019	2020
Lammeslakttilskudd, kvalitet O+ eller bedre	450 kr/lam	450 kr/lam
Økologisk tillegg, kvalitet O+ eller bedre	40 kr/lam	40 kr/lam
Mindre slakterier uten godkjent klassifisør[2)]		
Lammeslakttilskudd, alle lam	409 kr/lam[3)]	409 kr/lam[3)]
Økologisk tillegg, alle økologiske lam	40 kr/lam[4)]	40 kr/lam[4)]
Tilskudd til kjeslakt		
Kje > 3,5 kg slaktevekt,	300 kr/kje	300 kr/kje

1) Tilskuddet gis bare for dyr slaktet ved offentlig godkjente slakterier.
2) Slakterier som slaktet mindre enn 2 000 sau/lam foregående år.
3) Tilskuddssatsen for lam levert til slakterier med godkjent klassifisør multiplisert med andel av total slaktemengde av kvalitet O+ eller bedre hos disse slakteriene.
4) Gis for alle økologiske lam med samme sats som for store slakterier og uavhengig av eventuell kvalitetsklassifisering av lammene ved de mindre slakteriene.

Tilskuddet utbetales ikke for lam som er født foregående år og som slaktes fra og med 1. mars.

Tilskudd til lamme- og kjeslakt kan maksimalt gis for inntil 1 075 700 lam og kje per år.

6.4 Pristilskudd egg

6.4.1 Distriktstilskudd egg

Tabell 6.7 Distriktstilskudd for konsumegg fra verpehøner

Område	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 2020, kr/kg
Møre og Romsdal og Vestland	0,25	0,00	0,25
Nordland og Troms og Finnmark	0,75	0,00	0,75

Foretak gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kapittel 6.1.

Det kan gis tilskudd for inntil 44 mill. kg konsumegg fra verpehøner.

6.5 Tilskudd til norsk ull

Tabell 6.8 Gjennomsnittlig tilskuddssats til norsk ull

	Sats 2019, kr/kg	Endring	Sats 2020, kr/kg
Tilskuddssats norsk ull	40,00	0,00	40,00

Landbruksdirektoratet skal etter forslag fra Nortura og Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund differensiere den gjennomsnittlige tilskuddssatsen per kg for de ulike ullkvalitetene inkl. skinn. Grunnlaget for tildeling av tilskudd til ull omfatter også ullmengden på ulne skinn, pelsskinn og skinn av villsau. Kvalitetsklassene C2S, G, H2, H3 og V gir ikke grunnlag for utbetaling av

tilskudd. Ullstasjonene er ansvarlige for klassifiseringen av ull som grunnlag for tilskuddsutmålingen.

6.6 Tilskudd til grønt- og potetproduksjon

Vilkårene for å kunne motta distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker samt distriktstilskudd for matpotet dyrket i Nord-Norge, står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 5.

6.6.1 Definisjoner

- Frukt: Plommer, kirsebær og moreller. Epler og pærer, unntatt epler og pærer som nyttes til press.
- Pressfrukt: Epler og pærer som nyttes til press.
- Bær: Jordbær, bringebær, solbær, rips, stikkelsbær og hageblåbær.
- Veksthusgrønnsaker: Tomat, slangeagurk og salat (typer av Lactuca sativa) (inkl. salat på friland).
- Matpotet: Potet.

Det gis kun tilskudd for varer som omsettes som menneskeføde.

6.6.2 Grunnlag for tilskudd

Grunnlaget for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge, er produkter som foretaket har omsatt, inkl. direktesalg, i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret.

Soner for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lik soner for areal- og kulturlandskapstilskudd, jf. kapittel 7.8.1. Distriktstilskudd for potetproduksjon gis for poteter dyrket i Nord-Norge. Dersom foretaket har produksjon av samme vekst på areal i forskjellige soner, gis tilskudd etter den sonen hvor foretaket har størstedelen av sitt tilskuddsberettigede areal av veksten, etter kapittel 7.7.1.

Foretak som samlet leverer under følgende minstekvantum er ikke tilskuddsberettiget:

Tabell 6.9 Minstekvantum distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker

Produkt	Minstekvantum
Samlet for frukt og pressfrukt	2 000 kg
Bær	1 000 kg
Samlet for tomat og slangeagurk	2 000 kg
Salat	5 000 stk

Tilskuddet gis per kg/stk. Følgende omregningsfaktorer gjelder for slangeagurk og salat:

Tabell 6.10 Omregningsfaktor for slangeagurk

	Enhet.	Kg per stk
Slangeagurk	1 stk.	0,36 kg
Slangeagurk	1 kasse	5 kg

Tabell 6.11 Omregningsfaktorer for salat

	Stk. per kg
Isbergsalat	2 stk.
Hodesalat	7,69 stk.
Romanosalat	2,86 stk.
Lollo, batavia, ekeblad	5 stk.
Crispi, hjertesalat, salanova	6,67 stk.
Rapidsalat	9,09 stk.
Annen salat av arten Lactuca sativa	7,69 stk.

6.6.3 Satser

Tabell 6.12 Distriktstilskudd for produksjon av matpotet i Nord-Norge

	Sats 2020[1)], kr/kg
Matpotet, Nord-Norge	1,50

1) For utbetaling i 2020. Søknadsfristen er 15. oktober 2019. Produkter som ikke er omsatt innen 15. oktober kan etter-registreres frem til 10. januar 2020.

Tabell 6.13 Satser for distriktstilskudd frukt, bær og veksthusgrønnsaker

	Kvantumsgrense per foretak	Sats 2020[1)], kr per kg
Epler, pærer, plommer, kirsebær		
Sone 1		2,97
Sone 2-4		4,15
Sone 5		8,47
Moreller		
Sone 1		3,94
Sone 2-4	ingen avgrensing	5,10
Sone 5		9,45
Pressfrukt		2,97
Bær		
Sone 1-3		2,22
Sone 4-5		6,06
Sone 6-7		6,97
Tomat	*103 400 kg*	
Sone 1-3		1,90
Sone 4-7		3,26
Slangeagurk	*151 800 kg*	
Sone 1-3		1,05
Sone 4-7		1,84
Salat	*220 000 stk.*	**Sats 2020[1)], kr per stk.**
Sone 1-3		0,65
Sone 4-7		1,14

1) For utbetaling i 2020. Søknadsfristen er 15. oktober 2019. Produkter som ikke er omsatt innen 15. oktober kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

6.7 Frakttilskudd

Tabell 6.14 Frakttilskudd, mill. kroner[1)]

Ordning	2019	2020
Frakttilskudd slaktedyr	134,0	144,0
Frakttilskudd egg	7,5	7,5
Frakttilskudd kraftfôr	138,0	153,0
Frakttilskudd korn	82,0	82,0
SUM	**361,5**	**386,5**

1) For frakttilskuddene er det fastsatt overslagsbevilgninger, og forbruket over ordningene kan derfor endres i samsvar med endringer i tilskuddsberettiget kvantum.

Tilskudd for frakt av slaktedyr fra produsent utbetales til slakterier godkjent av Mattilsynet. Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per dyr differensiert per kommune og dyreslag. Satsene beregnes på basis av kostnadene ved transport fra hvert kommunesenter til nærmeste slakteri for hvert dyreslag.

Tabell 6.15 Gjennomsnittlige tilskuddssatser per dyr i 2020 for tilskudd for frakt av slaktedyr for slakterier med hhv. større og mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn. Kroner per dyr[1) 2)]

Dyreslag	Slakterier med slaktekvantum > 1 500 tonn	Slakterier med slaktekvantum < 1 500 tonn
Sats per gris	15,64	56,16
Sats per småfe	34,28	40,90
Sats per storfe	230,66	287,58

1) I forskrift om tilskudd for frakt av slaktedyr er tilskuddssatsene fastsatt i kroner per dyr per dyreslag.
2) De fastsatte gjennomsnittssatsene kan bli justert av Landbruksdirektoratet med grunnlag i nye prognoser for fraktkvantum og transportmønster. Slik justering kan skje når direktoratet for hvert kalenderår fastsetter ny "*forskrift om satser for tilskudd til frakt av slaktedyr*".

Tilskudd for frakt av slaktedyr gis ikke for transport innenfor en nullsone på 50 km rundt hvert slakterianlegg for anlegg med årlig slaktevolum større enn 1 500 tonn. Det gis ikke kompensasjon for ferge- og bomkostnader på strekninger som i sin helhet er innenfor denne nullsonen.

Landbruksdirektoratet kan fastsette nærmere bestemmelser om tilskudd for frakt av slaktedyr for slakterianlegg med mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn og til mobile slakterier.

Tilskuddet til mobile slakterier utmåles med grunnlag i gjennomsnittet av satsene som gis til slakteriene med slaktekvantum mindre enn 1 500 tonn.

Slakterianlegg hvor det kun utføres nødslakt, skal ikke regnes med i vurderingen av hva som er nærmeste anlegg ved levering av dyr til større slakterier.

Ved leieslakt mellom slakterier utmåles tilskuddet ut fra det anlegg som avregner slaktet. Tilskuddet gis også for frakt av slaktedyr som leieslaktes for retur til produsent.

Tabell 6.16 Tilskuddssatser for frakt av egg fra produsent til nærmeste registrerte eggpakkeri.

Frakt-sone[1]	Km-avstand kommunesenter til eggpakkeri	Kommuner*	Sats 2020 Kr/kg
0	0-100	Øvrige kommuner	0,00
1	101-150	Kongsvinger, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Åmot, Stor-Elvdal, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Flå, Sigdal, Krødsherad, Modum, Flesberg, Rollag, Horten, Tønsberg, Holmestrand, Færder, Notodden, Hjartdal, Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Kvinesdal, Haugesund, Strand, Hjelmeland, Kvitsøy, Bokn, Tysvær, Karmøy, Sveio, Surnadal, Heim, Aure, Namsos, Hitra, Frøya, Ørland, Åfjord, Osen, Oppdal, Røros, Holtålen, Tydal, Snåsa, Grong, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Indre Fosen	0,05
2	151-200	Trysil, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os, Sel, Vang, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal, Sandefjord, Larvik, Porsgrunn, Skien, Siljan, Nome, Midt-Telemark, Tinn, Seljord, Åseral, Lindesnes, Hægebostad, Utsira, Vindafjord, Etne, Bømlo, Stord, Fitjar, Sunndal, Lierne, Namsskogan	0,13
3	201-250	Rendalen, Engerdal, Dovre, Lesja, Lom, Vågå, Bamble, Kragerø, Drangedal, Kviteseid, Tokke, Vinje, Gjerstad, Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Kristiansand, Vennesla, Suldal, Sauda, Kristiansund, Hustadvika, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Bindal, Røyrvik	0,22
4	251-300	Skjåk, Nissedal, Fyresdal, Risør, Grimstad, Arendal, Vegårdshei, Tvedestrand, Froland, Åmli, Valle, Bergen, Tysnes, Kvinnherad, Ullensvang, Bjødnafjorden, Austevoll, Aurland, Lærdal, Molde, Rauma, Smøla, Grane, Nærøysund, Leka	0,31
5	301-350	Bykle, Eidfjord, Ulvik, Voss, Kvam, Samnanger, Askøy, Øygarden, Alver, Vestnes, Aukra, Sømna, Brønnøy, Vefsn, Hattfjelldal	0,40
6	351-450	Vaksdal, Modalen, Osterøy, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Vik, Sogndal, Luster, Stad, Stryn, Ålesund, Ulstein, Hareid, Stranda, Sykkylven, Sula, Giske, Alstahaug, Leirfjord, Hemnes, Rana	0,49
7	451-650	Kinn, Gulen, Solund, Hyllestad, Sunnfjord, Gloppen, Vanylven, Sande, Herøy, Volda, Ørsta, Fjord, Bodø, Vega, Vevelstad, Herøy, Dønna, Nesna, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold	0,98
8	651-950	Høyanger, Askvoll, Fjaler, Bremanger, Lurøy, Træna, Rødøy, Meløy, Gildeskål, Steigen, Hamarøy, Røst, Værøy	1,52
9	951-1250	Narvik, Lødingen, Tjeldsund, Evenes, Flakstad, Vestvågøy, Vågan, Hadsel, Bø, Øksnes, Sortland, Andøy, Harstad, Kvæfjord, Gratangen, Lavangen, Bardu, Salangen, Dyrøy	2,06
10	Over 1250	Moskenes, Tromsø, Ibestad, Målselv, Sørreisa, Senja, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Vardø, Vadsø, Hammerfest, Kautokeino, Alta, Loppa, Hasvik, Måsøy, Nordkapp, Porsanger, Karasjok, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord, Sør-Varanger	2,60

1) Fraktsone for hver enkelt kommune er fastsatt basert på avstanden fra kommunesenteret til nærmeste eggpakkeri registrert hos Landbruksdirektoratet.

Tilskuddet utbetales til registrerte eggpakkerier på bakgrunn av hvilken kommune eggprodusentens driftssenter ligger i.

For strekninger med ferge i fraktruta kan tilskuddet utmåles med en ekstra fraktsone per ferge. Dette tillegget er begrenset til å gjelde for to fergestrekninger.

Tilskudd for frakt av egg kan gis til eggpakkerier som er registrert hos Landbruksdirektoratet og som henter minst 500 000 kg egg per år eksklusiv eventuell egen eggproduksjon, samt formidler eventuelle jordbruksavtalefastsatte pristilskudd sammen med betaling for eggene.

Tabell 6.17 Satser for frakt av korn produsert på og fraktet fra Østlandet[1)] til produksjonsanlegg på følgende steder:

	Sats 2019, kr per tonn	**Sats 2020, kr per tonn**
Kristiansand	114	114
Stavanger og Tau	121	121
Vaksdal	147	147
Florø	157	157
Vestnes	151	151
Trondheim	154	154
Steinkjer	168	168
Balsfjord	190	190

1)Viken, Oslo, Vestfold og Telemark og Innlandet.

Tabell 6.18 Satser, frakttilskudd for importert fôrkorn til produksjonsanlegg

	Sats 2019, kr per tonn	**Sats 2020, kr per tonn**
Vaksdal	5	5
Florø	12	12
Vestnes	12	12
Trondheim	35	35
Steinkjer	51	51
Balsfjord	81	81

Tabell 6.19 Sats for frakt av soyamel til fôr

	Sats 2019, kr per tonn	**Sats 2020, kr per tonn**
Balsfjord	22	22

Tabell 6.20 Satser for frakt av økologisk korn fra produsent til nærmeste mottaksanlegg som kan ta imot den aktuelle arten

2019	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Sone, km	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101-120	121-140	over 140
Sats, kr per tonn	0	13	25	37	48	59	70	81

Frakttilskudd kraftfôr: Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per kg transportert kraftfôr per kommune. Satsene beregnes på basis av kostnadene ved transport fra definerte basisanlegg for kraftfôrproduksjon til hvert kommunesenter.

6.8 Prisnedskriving av norsk korn

Tabell 6.21 Satser for prisnedskriving av norsk korn m.m. 2019–2020, øre per kg[1) 2)]

Vekst	Satser 2018–2019	Endring 1.7.19	Satser 2019–2020
Korn	60,3	8,2	68,5
Økologisk korn	156,5	23	179,5
Oljevekster, lupiner og åkerbønner	201,8	23	224,8
Økologiske oljevekster, lupiner, bønner	322,8	23	345,8
Fôrerter	98,5	23	121,5
Økologiske fôrerter	163,5	23	186,5

1) Beregningsgrunnlag er kvantum med basis vanninnhold (korn 15 % og oljefrø 8 %). Ved vanninnhold over basis omregnes kvantumet til basis vanninnhold. Beregningen foretas på bakgrunn av tilskuddsmottakers innsendte kvalitetsanalyser av representative kornprøver fra hvert enkelt vareparti. Kvalitetsanalysene må tilfredsstille de krav til analysesikkerhet som Landbruksdirektoratet fastsetter.
2) Tilskuddet gis for kvantum kjøpt fra foretak.

6.9 Tilskudd til norsk matkorn

Tabell 6.22 Tilskudd til norsk matkorn 2019–2020, øre per kg[1)]

	Sats, 2018–2019	Endring 1.7.19	Sats 2019–2020
Norsk matkorn	41,3	5,8	47,1

1) Tilskuddet gis for kvantum kjøpt fra foretak.

7. PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.

7.1 Generelle bestemmelser for produksjonstilskudd

Vilkårene for produksjonstilskuddsordningene er regulert i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Satsene i avtalen er foreløpige, og for å holde forbruket i samsvar med fastsatt bevilgning, kan satsene justeres opp eller ned. Når areal, dyretall etc. blir kjent etter søknadsomgangen 15. oktober, fastsetter Landbruks- og matdepartementet endelige satser etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Sonedifferensierte tilskudd gis etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kap. 6.1. Unntak gjelder for tilskudd til produksjon på jordbruksareal som gis etter den sone arealene er lokalisert i.

Tilskuddssatsene for produksjonstilskudd gjelder for søknadsåret 2019, med søknadsfrister 15. mars og 15. oktober 2019, og med utbetaling i 2020.

Fra totalt beregnet produksjonstilskudd etter kap. 7.2 til og med kap. 7.8 skal det trekkes et bunnfradrag på 6 000 kroner per år for hver søker.

7.2 Tilskudd for husdyr

Tilskuddet blir avgrenset til et maksimalt beløp per foretak. For husdyrtilskudd, inkl. tilskudd til små og mellomstore melkebruk, som utbetales i 2020 er maksimalbeløpet 530 000 kroner per foretak.

7.2.1 Tilskudd for husdyr - satser

Tabell 7.1 Foreløpige satser, kroner per dyr mv. per år

Dyreslag mv.	Søknads-frister[1)]	Antall dyr/egg/bifolk	Sats i kr/dyr/år	Maksimalt antall dyr støtteberettiget
Melkeku[2)]	15.mars og 15. oktober 2019	1-14 15-30 31-50 51+	4 608 3 002 1 540 770	340 100
Ammeku[2)]		1-50 51+	4 180 770	
Øvrige storfe[2)]		Alle dyr	770	648 100
Melkegeit og melkesau[2) 3)]		1-125 126+	1 652 638	61 100
Sau/ammegeit	15.mars 2019	1-150 151+	883 194	1 053 300
Avlsgris[2) 4)] - Jæren[5)] - Nordland, Troms og Finnmark - Landet for øvrig	15. mars og 15. oktober 2019	 1-35 1-35 1-35	 350 776 498	64 800
Slaktegris[6)] - Jæren[5)] - Landet for øvrig	15. oktober 2019	 1-1 400 1-1 400	 10 14	1 190 000
Verpehøne for konsumeggproduksjon[7)] og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess[2)] - Nordland, Troms og Finnmark - Landet for øvrig - Alle fylker	15. mars og 15. oktober 2019	 1-1 000 1-1 000 1 001-5 000	 24 10 10	Verpehøner: 3 623 900
Rugeegg levert til rugeri [8)] - Nordland, Troms og Finnmark - Landet for øvrig - Alle fylker	15. oktober 2019	 1-167 000 1-167 000 167 001-833 000	 0,14 0,06 0,06	Regnes sammen med antall verpe-høner i konsum-eggproduksjon, med faktor 167 rugeegg per høne
Bifolk [9)]	15. oktober 2019	Alle bifolk	600	
Hjort over 1 år [2)]	15.mars og 15. oktober 2019	Alle dyr	450	

1) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.
2) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.
3) Forutsetning for tilskudd til melkesau er at det kan dokumenteres at melka nyttes som råstoff ved lokal foredling.
4) Inkluderer avlsgris som inngår i satellittbesetninger i purkeringer på telledato.
5) Kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg.
6) Tilskuddet gis på grunnlag av antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.
7) For foretak som på telledato har opphold mellom to innsett av høner og som med kontrakt kan dokumentere kjøp av nye høner, beregnes tilskuddet ut fra antall høner oppgitt ved forrige telledato. Oppholdsperioden mellom innsettene kan ikke være lenger enn 12 uker, regnet fra slakting av forrige besetning til nytt kull er 20 uker gamle. Foretak som slakter ut dyrene før ordinær slakteuke for innsettet, kan gis tilskudd for en lengre oppholdsperiode enn 12 uker dersom tiltaket gjennomføres etter vedtak i Omsetningsrådet.
8) Tilskuddet gis på grunnlag av antall rugeegg levert til rugeri i perioden 1. januar til 31. desember i året før utbetalingsåret. Rugeegg som leveres til rugeri etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

9) Gjelder foretak med driftsomfang på minst 25 bifolk, med mindre foretaket mottar produksjonstilskudd på annet grunnlag.

7.2.2 Definisjoner av dyreslag mv.

- *Melkeku:* Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder (18 måneder for kyr av bevaringsverdig rase[3)]) og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- *Ammeku:* Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder (18 måneder for kyr av bevaringsverdig rase[3)]), men som ikke er melkeku. Dersom foretaket driver kumelkproduksjon må kua i tillegg være av minst 50 pst. av rasene Hereford, Charolais, Aberdeen Angus, Limousin, Kjøttsimmental, Blonde d´Aquitaine, Highland Cattle, Dexter, Piemontese, Galloway, Salers, Tiroler Grauvieh eller Wagyu.
- *Øvrig storfe:* Storfe som foretaket ikke kan få tilskudd for som melkeku eller ammeku.
- *Melkegeit:* Geit som har kjeet og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- *Melkesau:* Sau født foregående år eller tidligere, som er i melkeproduksjon hvor melken nyttes som råstoff ved lokal foredling.
- *Ammegeit*: Geit som har kjeet og som ikke er melkegeit.
- *Avlsgris:* Purke som har griset og råne som er satt inn i avl.
- *Slaktegris:* Slaktet slaktegris med slaktevekt på minst 34 kg.
- *Verpehøne for konsumeggproduksjon:* Høne for konsumeggproduksjon som er minst 20 uker gammel.
- *Rugeegg:* Egg fra besteforeldre- og foreldredyr i slaktekylling- og konsumeggproduksjon.
- *Sau:* Sau født foregående år eller tidligere, og som ikke er melkesau.
- *Bifolk:* Overvintringsdyktige bifolk (dronning med bier), inntil to bifolk per bikube.
- *Hjort:* Hjort for kjøttproduksjon og som går i inngjerdet hegn.

7.2.3 Tilskudd til små og mellomstore melkebruk

Tabell 7.2 Tilskudd til foretak med 6-50 melkekyr. Foreløpige satser, kroner per dyr per år[1)]

	Søknadsfrister [2)]	**Intervall**	**Sats per melkeku**
Melkeku [3)]	15. mars og 15. oktober 2019	1-23	1 650
		24-50	-1 355

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.
2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

For tilskudd til små og mellomstore melkebruk kan det samlet gis tilskudd for inntil 189 975 melkekyr.

[3] Kyrne må være berettiget tilskudd for bevaringsverdig storfe, jf. kap. 7.5.

7.3 Driftstilskudd til melkeproduksjon

Det gis kun ett driftstilskudd til melkeproduksjon per foretak.

Tabell 7.3 Kumelk – foreløpige satser kroner per foretak per år[1)]

Soner for arealtilskudd jf. tabell 7.11	Søknadsfrister[2)]	Sats per foretak, ved 5 melkekyr eller mer	Sats per melkeku for foretak som har færre enn 5 melkekyr
Sone 2	15. mars og 15. oktober 2019	149 550	29 910
Sone 1-3-4		153 550	30 710
Sone 5		175 550	35 110
Sone 6-7		183 550	36 710

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.
2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars, og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

Tabell 7.4 Geitemelk – foreløpige satser kroner per foretak per år[1)]

	Søknadsfrister [2)]	Sats per foretak, ved 27 eller flere melkegeiter	Redusert utbetaling per geit når det er færre enn 27 melkegeiter per foretak
Geitemelk	15. mars og 15. oktober 2019	183 350	6 791

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.
2) Telledato for søknadsfrist 15. mai er 1. mai og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

Foretak med både geite- og kumelkproduksjon får utmålt driftstilskuddet likt det høyeste beløpet av beregningen i A, B, C og D:

A. Driftstilskuddet beregnes med utgangspunkt i antall melkekyr
B. Driftstilskuddet beregnes med utgangspunkt i antall melkegeiter
C. Driftstilskuddet beregnes ut fra antall melkegeiter (x) med tillegg for antall melkekyr dersom antall melkegeiter er mindre enn 27. Tillegget basert på melkekyr avgrenses tilsvarende (27-x)/27 av maksimalt driftstilskudd for kumelk i den aktuelle regionen.
D. Driftstilskuddet beregnes ut fra antall melkekyr (y) med tillegg for antall melkegeiter dersom antall melkekyr er mindre enn 5. Tillegget basert på melkegeiter avgrenses tilsvarende (5-y)/5 av maksimalt driftstilskudd for geitemelk i den aktuelle regionen.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.4 Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon

Tabell 7.5 Foreløpige satser driftstilskudd ammeku, kroner per foretak per år[1)]

Soner for arealtilskudd jf. tabell 7.11	Søknadsfrister [2)]	Sats per foretak, ved 40 eller flere ammekyr	Sats per ammeku for foretak som har 6 eller flere og færre enn 40 ammekyr
Sone 1-4	15. mars og 15. oktober 2019	132 280	3 307
Sone 5-7		173 920	4 348

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.
2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.5 Tilskudd for bevaringsverdige husdyrraser

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 7.6 Foreløpige satser kroner per dyr per år

Dyreslag	Søknadsfrist [1)]	Sats i kr/dyr/år
Storfe [2)]	15. oktober 2019	3 460
Sau [3)]		310
Ammegeit [4)]		610
Hest [5)]		1 200

1) Telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.
2) Melkeku, ammeku og okse av minst 7/8 av en av rasene: sidet trønder- og nordlandsfe, østlandsk rødkolle, dølafe, vestlandsk raudkolle, vestlandsk fjordfe eller telemarkfe. Okse må være 12 måneder eller eldre på telledato, og tilskudd for okse gis for inntil 2 okser av samme rase per foretak.
3) Sau av rasene: blæset, dala, fuglestadbrogete, grå trønder, rygja og steigar.
4) Geit av rasen kystgeit.
5) Unghest under 3 år av rasene: dølahest, fjordhest, nordlandshest/lyngshest.

7.6 Tilskudd for dyr på beite

Vilkår for beitetilskuddet og utmarksbeitetilskuddet fremgår av forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Dersom flere foretak hver for seg har disponert de samme dyrene de påkrevde ukene for beitetilskudd og utmarksbeitetilskudd, er det foretaket som senest disponerte dyrene som har rett på tilskudd.

Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende. Sports-/hobbyhester som etter skriftlig avtale beiter på innmark som disponeres av et foretak, anses som disponert av foretaket.

Tabell 7.7 Beitetilskudd for beitesesongen 2019. Foreløpige satser, kroner per dyr

Dyreslag	Søknadsfrist	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Sau, lam, geit, kje og alpakka	15. oktober 2019[1)]	Alle dyr	50
Storfe, hjort, hest og lama			420

1) Dyr som sankes fra utmarksbeite etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

Tabell 7.8 Utmarksbeitetilskudd for beitesesongen 2019. Foreløpige satser, kroner per dyr

Dyreslag	Søknadsfrist	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Storfe og hest	15. oktober 2019[2)]	Alle dyr	792
Geit og kje			205
Sau og lam[1)]			205

1) Tilskuddet utmåles på grunnlag av et veid gjennomsnitt av antall dyr sluppet på utmarksbeite og antall dyr sanket fra utmarksbeite etter å ha vært på utmarksbeite i minimum de påkrevde uker som følger av forskrift om produksjons-tilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Dyr sluppet (minus dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde ukene) teller 70 % og dyr sanket (etter minimum de påkrevde uker) teller 30 %.
2) Dyr som sankes fra utmarksbeite etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

7.7 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Grunnlaget for beregning av areal- og kulturlandskapstilskudd er det jordbruksareal foretaket disponerer med vekster i vekstgruppene definert i kapittel 7.7.1. I tilfeller der det er to kulturer på samme areal i samme vekstsesong, velger foretaket hvilken kultur det søker tilskudd for. For beregning av kulturlandskapstilskudd kommer i tillegg areal med grønngjødsling som det gis arealtilskudd til økologisk landbruk for. Det gjelder særskilte beregningsregler for grovfôrareal, se kap.7.7.3.

Tilskudd gis for areal som foretaket disponerer og driver aktivt i vekstsesongen. Dersom flere foretak har drevet det samme arealet aktivt i vekstsesongen, gis tilskuddet til det foretaket som disponerte arealet 1. august.

7.7.1 Satser, definisjoner og soner

Tabell 7.9 Foreløpig sats for kulturlandskapstilskudd, kroner per daa jordbruksareal

	Søknadsfrist	**Sats kr/daa[1)]**
Kulturlandskapstilskudd	15. oktober 2019	166

1) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

Tabell 7.10 Foreløpige satser for arealtilskudd, kroner per daa jordbruksareal

Vekstgruppe	**Søknads-frist**	**Sats kr/daa[1)] i sone**							
		1	**2**	**3**	**4**	**5A**	**5B**	**6**	**7**
Grovfôr	15. oktober 2019	0	0	85	105	273	318	318	364
Korn		208	273		313	267			
Potet		178						930	
Grønnsaker		750						1 750	
Frukt		1 200				1 950			
Bær		1 300				1 750			

1) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

Definisjoner av vekstgrupper:

- *Grovfôr:* Fulldyrka eng, overflatedyrka engareal til slått og beite, innmarksbeite, nepe, kålrot til fôr, fôrbete, raigras, fôrraps, fôrmargkål, grønnfôrnepe og øvrige grønnfôr- og silovekster
- *Korn:* Hvete, rug, rughvete, bygg, havre, oljevekster, erter og bønner til modning eller konservering, engfrø og annet frø til modning, korn til krossing
- *Potet:* Potet
- *Grønnsaker:* Matkålrot og grønnsaker på friland (inkl. urter og karve)
- *Frukt:* Epler, pærer, plommer, moreller, kirsebær, andre fruktarter
- *Bær m.m:* Jordbær, bær, planteskoleplanter[4] for salg og blomster for salg dyrket på friland

[4] Treaktige prydplanter for dyrking på friland, flerårige urteaktige prydplanter for dyrking på friland og planter til frukt- og bærproduksjon.

Soner

Tabell 7.11 Soner for arealtilskudd

Sone	Område	Kommuner
1	Østfold	Alle kommuner unntatt Rømskog
	Akershus/Oslo	Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Bærum, Asker, Oslo
	Hedmark	Hamar, Ringsaker, Løten, Stange
	Buskerud	Drammen, Hole, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Lier, Røyken, Hurum
	Vestfold	
2	Rogaland	Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg
3	Østfold	Rømskog
	Akershus	Resten av Akershus
	Hedmark	Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Elverum
	Oppland	Lillehammer, Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land
	Buskerud	Kongsberg, Ringerike, Modum
	Telemark	Porsgrunn, Skien, Siljan, Bamble, Sauherad, Bø, Nome
	Rogaland	Strand, Bjerkreim, Gjesdal
4	Trøndelag	Trondheim, Ørland, Indre Fosen unntatt tidligere Leksvik kommune, Bjugn, Meldal, Orkdal, Melhus, Skaun, Klæbu, Malvik, Steinkjer, Stjørdal, Frosta, Levanger, Verdal, Inderøy unntatt tidligere Mosvik kommune, Snåsa
5A	Hedmark	Resten av Hedmark
	Oppland	Resten av Oppland
	Buskerud	Resten av Buskerud
	Telemark	Resten av Telemark
	Aust-Agder	
	Vest-Agder	
	Trøndelag	Resten av Trøndelag
5B	Rogaland	Hele fylket unntatt kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg, Strand, Bjerkreim og Gjesdal
	Hordaland	
	Sogn og Fjordane	
	Møre og Romsdal	
	Trøndelag	Rindal
6	Nordland	
	Troms	Hele fylket unntatt kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen
7	Troms	Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen
	Finnmark	

Ved sammenslåing av hele eller deler av fylker og/eller kommuner som har ulike tilskuddssoner, videreføres sonegrensene.

7.7.2 Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling

Arealet måles og klassifiseres i samsvar med nasjonale standarder for kartdata.

Jordbruksareal er areal som faller inn under kriteriene for:

- *Fulldyrka jord:* Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og kan benyttes til åkervekster eller til eng, og som kan fornyes ved pløying.
- *Overflatedyrka jord*: Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata, slik at maskinell høsting er mulig.
- *Innmarksbeite*: Jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 % av arealet skal være dekt av grasarter eller beitetålende urter.

For innmarksbeitearealer skal det gjøres fradrag for sammenhengende arealer som ikke er beiteareal dersom dette arealet utgjør mer enn ett dekar.

Det gis ikke tilskudd for areal som er grunnlag for utbetaling av erstatning etter forskrift 21. juli 2004 nr. 1131 om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon.

7.7.3 Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak

Bestemmelsene gjelder både areal- og kulturlandskapstilskudd.

Foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal fastsettes som beskrevet i pkt. 1-4 nedenfor:

1) Tilskuddsberettiget *innmarksbeiteareal*:
   a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multiplisert med faktorene i tabell 7.12.
   b. Faktisk areal: Det faktiske innmarksbeitearealet foretaket disponerer.
   c. Det minste arealet av 1a og 1b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede innmarksbeiteareal. Dette tallet multipliseres deretter med 0,6[5] og inngår deretter i beregningen i pkt. 2b.

2) Tilskuddsberettiget *grovfôrareal* knyttet til foretakets *husdyrhold*:
   a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multipliseres med faktorene i tabell 7.13.
   b. Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer summert med resultatet fra pkt. 1c over.
   c. Det minste arealet av 2a og 2b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til husdyrhold.

3) Tilskuddsberettiget *grovfôrareal* knyttet til foretakets *salg av grovfôr:*
   a. Beregnet areal: Solgt grovfôr i kg multiplisert med faktorene i tabell 7.14.
   b. Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer.
   c. Det minste arealet av 3a og 3b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til foretakets salg av grovfôr.

4) Foretakets totale tilskuddsberettigede grovfôrareal framkommer som summen av punktene 2 c og 3 c over. Summen av pkt. 2 c og 3 c kan ikke overstige samlet faktisk areal fastsatt som summen av faktisk fulldyrka areal + faktisk overflatedyrka areal + beregnet innmarksbeiteareal fra pkt. 1c over.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

[5] Kun 60 pst. av innmarksbeitearealet medregnes ved avgrensing av tilskuddsberettiget grovfôrareal for foretaket.

Tabell 7.12 Faktorer for maksimalavgrensing av innmarksbeiteareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr[1)] inkludert hester i pensjon i beitesesongen [2)]	5,5	7,5	9,4
Melkeku og ammeku [1)]	7,0	9,4	11,3
Øvrige storfe, lama, alpakka og esel [1)]	3,0	5,0	6,3
Sau sluppet på utmarksbeite [3)]	2,2	3,5	4,1
Sau som ikke er sluppet på utmarksbeite [4)]	3,7	5,3	6,3
Melkegeiter [1)], ammegeiter [5)] og hjort [1)]	2,0	3,1	3,8

1) Antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober.
2) Antall dyr som gikk på innmark i beitesesongen.
3) Antall sluppet på utmarksbeite etter fradrag for dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde uker, jf. utmålingsbestemmelsen i kapittel 7.6.
4) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars, etter fradrag for antall dyr sluppet på utmarksbeite.
5) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars.

Tabell 7.13 Faktorer for maksimalavgrensing av grovfôrareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr[1)] unntatt hester i pensjon i beitesesongen	12,00	16,30	18,80
Melkeku og ammeku[1)]	14,00	18,80	22,50
Øvrige storfe, hjort, lama, alpakka og esel.[1)] Hester i pensjon i beitesesongen[2)]	5,00	6,90	8,10
Melkegeiter[1)] og ammegeiter[3)]	1,75	2,50	2,81
Sau sluppet på utmarksbeite[4)]	1,90	2,80	3,10
Avlspurker, struts og kaniner[1)]	0,75	1,25	1,56
Økologisk slaktegris[5)]	0,20	0,31	0,38
Økologisk verpehøne for konsumeggproduksjon[1)]	0,02	0,03	0,03
Sau som ikke er sluppet på utmarksbeite[6)]	2,80	3,90	4,50
Sau som beiter på innmark hele sommeren som følge av rovviltsituasjonen. Vurdert av fylkesmannen.	3,30	4,50	5,10
For andre dyregrupper, herunder økologiske rugeegg, og lam og kje når foretaket ikke har mordyr av samme dyreslag, men unntatt rein	Fastsettes av kommunen		

1) Gjennomsnittet av antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober
2) Antall dyr som gikk på innmark i beitesesongen
3) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars
4) Antall sluppet på utmarksbeite etter fradrag for dyr som sankes etter mindre enn de påkrevde uker, jf. utmålingsbestemmelsen i kapittel 7.6
5) Det er antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret som legges til grunn. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen
6) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15.mars, etter fradrag for antall dyr sluppet på utmarksbeite

Ved oppstart eller utvidelse av husdyrproduksjon med kjøp av dyr etter telledato, eller der foretak ikke har levert del 1 av søknad om produksjonstilskudd (søknadsfrist 15. mars), kan kommunen ta hensyn til dette ved fastsettingen av foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal.

Tabell 7.14 Faktorer for maksimalavgrensing av grovfôrarea1[1)], daa per kg grovfôrsalg

	Sone 1-4	**Sone 5**	**Sone 6-7**
Høy	1/400	1/244	1/206
Høyensilasje	1/500	1/300	1/244
Surfôr	1/1000	1/713	1/600

1) Avhendelse av en spesifisert mengde fôr som er lagringsdyktig, til markedspris gjennomført i perioden 1. juli 2018 til og med 30. juni 2019. Alt annet salg av grovfôr skal regnes som bortleie av vedkommende jordbruksareal, med unntak for gras til brikettering. Videresalg av grovfôr gir ikke grunnlag for tilskudd.

Ved oppstart eller utvidelse av grovfôrproduksjon for salg i inneværende år, kan perioden 1. juli 2019 til 31. mars 2020 benyttes som grunnlag for beregning av grovfôrsalg. Dersom foretaket har vært forhindret fra å høste vanlig avling av omsettelig kvalitet på grunn av flom, tørke eller andre forhold utenfor foretakets kontroll, kan kommunen fastsette maksimalt tilskuddsberettiget areal fra grovfôrsalg for foretaket uten at det er solgt grovfôr. Landbruksdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser for skjønnsvurderingen.

For foretak med grovfôrareal i flere arealsoner, fastsettes maksimalt tilskuddsberettiget innmarksbeiteareal og grovfôrareal per sone med følgende formel:

(Antall dyr foretaket disponerer[6] og grovfôrsalg) * faktor for maksimalavgrensning i sonen * andelen som grovfôrarealet (sum fulldyrket, overflatedyrket og innmarksbeiteareal før normering) i sonen utgjør av foretakets samlede grovfôrareal.

[6] Jf. fotnote 1) til 5) i tabell 7.12 og 1) til 6) i 7.13.

7.8 Tilskudd til økologisk landbruk

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Det kan gis tilskudd til foretak som driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon.

Tabell 7.15 Foreløpige satser for beregning av tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Dyreslag[1)]	Søknadsfrist[2)]	Sats i kr/dyr/år
Melkeku[3)]	15. mars og 15. oktober 2019	3 400
Ammeku[3)]		2 300
Øvrige storfe[3)]		700
Sau og melkesau	15. mars 2019	447
Ammegeit		250
Melkegeit[3)]	15. mars og 15. oktober 2019	300
Avlsgris[3)]		502
Slaktegris[4)]	15. oktober 2019	300

1) Se definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.
2) Telledato for søknadsfrist 15. mars er 1. mars, og telledato for søknadsfrist 15. oktober er 1. oktober.
3) Utbetales med 50 pst. av satsen for antall dyr på hver av telledatoene.
4) Tilskuddet gis på grunnlag av antall slaktegris som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall slaktegris og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.

Arealtilskudd til økologisk landbruk

Tilskudd gis for økologisk areal og for arealer som er under omlegging (karensareal) som foretaket disponerer og driver aktivt i vekstsesongen. Dersom flere foretak har drevet det samme arealet aktivt i vekstsesongen, gis tilskuddet til det foretaket som disponerte arealet 1. august. Bestemmelsene i kapittel 7.7.3 om fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak gjelder også for økologisk arealtilskudd.

Tabell 7.16 Foreløpige satser for beregning av økologisk arealtilskudd

Vekstgrupper[1)]	Søknadsfrist	Sats kr/daa
Frukt og bær m.m. [2)]	15. oktober 2019	1 650
Grønnsaker[2)]		1 650
Potet [2)]		800
Korn [2)]		375
Grovfôr [2)]		25
Areal i 1. karensår [3)]		150

1) Se definisjonene av vekstgrupper under kapittel 7.8.1.
2) Inkludert arealer i 2. karensår (og ev. 3. karensår for frukt- og bærarealer).
3) Alle vekstgrupper.

Tabell 7.17 Foreløpige satser for beregning av økologisk arealtilskudd til grønngjødsling og areal brakka for å bekjempe ugras

Vekster	Søknadsfrist	Sats kr/daa
Grønngjødsling	15. oktober 2019	500
Areal brakka for å bekjempe ugras		25

Som grønngjødslingsareal regnes arealer der det dyrkes grovfôr- og/ eller grønnfôrvekster, og der alt plantemateriale slås og moldes ned før neste vekstsesong. Plantematerialet skal ikke brukes til fôr eller beites. Dersom grønngjødslingen ikke skal moldes ned før vinteren, kan arealet likevel høstbeites fra 1. september og planterester moldes ned neste år.

Det gis kulturlandskapstilskudd og arealtilskudd til grønngjødsling av økologiske arealer og arealer i 2. års karens[7] med følgende avgrensning:

- Grønngjødsling på økologisk areal: Maksimalt halvparten så stort areal som sum økologisk areal av korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Grønngjødslingsareal i 2. års karens: Maksimalt halvparten så stort areal som sum areal (også konvensjonelt) av korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Det skal ikke gis tilskudd til grønngjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år.

Fylkesmannen kan etter søknad gi dispensasjon til at en større andel av arealet er grønngjødsling av hensyn til et hensiktsmessig vekstskifte, men det skal ikke gis tilskudd til grønngjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år. Dersom det gis dispensasjon, kan fylkesmannen sette krav om at arealene drives økologisk og innenfor disse vekstgruppene i en gitt periode.

7.9 Regionale miljøprogram

Fylkesmannen skal utforme ordningene i henhold til nasjonalt miljøprogram, instruks for regionale miljøtilskudd og de regionale miljøprogrammene for fylkene.

Tabell 7.17 Fordeling av midler til regionale miljøprogram for søknadsomgangen 2019 med utbetaling 2020.

Fylker	Mill. kroner
Oslo og Viken	131,1
Innlandet	119,3
Vestfold og Telemark	34,5
Agder	15,7
Rogaland	40,1
Vestland	58,7
Møre og Romsdal	21,3
Trøndelag[1)]	68,3
Nordland[1)]	24,4
Troms og Finnmark	14,6
Sum post 74.19	528,1

1) Øremerket 1 mill. kroner til beitearealer til kortnebb- og kvitkinngås

Fylkesmannen fastsetter foreløpige satser som kan justeres på grunnlag av søknadsmassen. Vannmiljøtiltak og særskilt tiltaket miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel skal prioriteres. Tiltak for pollinatorsoner og tiltak som ivaretar truet natur innføres i alle regionale miljøprogram fra vekstsesongen 2020.

Satsen for tilskudd for drift av seter skal være minst 50 000 kroner per seter.

[7] Med karens menes perioden der produksjonen legges om fra konvensjonell til den er godkjent av Debio som økologisk produksjon.

8. UTVIKLINGSTILTAK

8.1 Tilskudd til dyreavl m.m.

Tabell 8.1 Tilskudd til dyreavl m.m., mill. kroner

Ordning	2019	2020
Tilskudd til semin	25,60	25,60
Tilskudd til veterinærreiser	48,80	52,70
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,30	14,30
SUM	**88,70**	**92,60**

Tilskudd ved veterinærreiser

Tabell 8.2 Satser – Tilskudd veterinærreiser

	Sats 2020
Reisetilskudd per km ved bruk av eget fremkomstmiddel	12,07 kr per km
Reise- og ventetidstilskudd per time ved bruk av leid skyss og rutegående transportmiddel	320 kr per time
Tilskuddstak per km ved bruk av leid skyssbåt	110 kr per km
Tilskuddstak for «andre kostnader» per reise ved bruk av leid skyssbåt	2 000 kr

Tilskudd til avlsorganisasjoner
Partene er enige om at følgende organisasjoner kan få støtte over ordningen: Norsk Sau og Geit, Norges Birøkterlag, Norges Pelsdyralslag, Norsk Kjøttfeavlslag TYR, Norsk Fjørfelag, Landslaget for Telemarksfe og Avlslaget for sidet trønderfe og nordlandfe. Støtte til Norges Birøkterlag forutsetter at de også bidrar til driften av reinavlsområdet for den brune bia. Norsk Fjørfelag kan søke om støtte til påvirkning av avlsarbeid i regi av internasjonale avlsselskaper.

Landbruksdirektoratet fordeler midlene etter søknad fra de nevnte organisasjonene. Det innhentes uttalelse fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

8.2 Tilskudd til frøavl m.m.

Tabell 8.3 Tilskudd til frøavl m.m., mill. kroner

Ordning	2019	2020
Frøavl	15,0	17,0
Beredskapslager såkorn	3,70	10,0
SUM	**18,7**	**27,0**

Det kan gis tilskudd til beredskapslagring av såkorn med en sats på 0,90 kroner per kg innenfor bevilgningen på 10 mill. kroner.

8.3 Tilskudd rådgivning

Av avsetningen på 98 mill. kroner til Norsk Landbruksrådgiving (NLR), skal minimum 14 mill. kroner brukes til HMS-rådgivning og minimum 5,5 mill. til byggteknisk rådgivning.

8.4 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

Tabell 8.4 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak, mill. kroner

Ordning	2019	2020
Utvikling av plantemateriale – oppformering Sagaplant	11,00	11,00
Utvikling av plantemateriale – oppformering NMBU	1,50	1,50
Utvikling av plantemateriale – Graminor	24,96	24,96
Utvikling av plantemateriale, nordisk «Prebreeding»	2,40	2,40
Kvalitetstiltak settepotetavl	9,50	9,50
SUM	**49,36**	**49,36**

8.5 Tilskudd til fellesanlegg for frukt

Bevilgningen til tilskudd til fellesanlegg for frukt er 15 mill. kroner for 2020.

9. VELFERDSORDNINGER

9.1 Tilskudd til avløsing ved ferie og fritid

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsing ved ferie og fritid står i forskrift om-produksjons-tilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Søknadsfristen er 15. oktober 2019. Avløserutgifter som foretaket har hatt etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.

Fastsetting av tilskuddsgrunnlaget framgår av tabell 9.1. Satsene i tabellen gjelder for avløsning i 2019.

For å få utbetalt avløsertilskudd må foretaket ha et tilskuddsgrunnlag som kan utløse en utbetaling på minimum 5 000 kroner. Foretaket kan maksimalt få utbetalt 83 400 kroner.

Satsene i avtalen er foreløpige, og for å holde forbruket i samsvar med fastsatt bevilgning, kan satsene justeres opp eller ned. Landbruks- og matdepartementet fastsetter endelige satser etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag mv. under kapittel 7.2.2.

Tabell 9.1 Tilskuddsgrunnlag avløsning ved ferie og fritid

Dyreslag	Sats[1)] kr/dyr
Melkeku [2)]	3 996
Ammeku [2)]	1 103
Øvrige storfe [2)]	666
Melkegeit og melkesau [2)]	921
Sau og ammegeit [3)]	458
Avlsgris [2)]	1 317
Slaktegris[4)]	45
Verpehøne og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess [2)]	11,6
Rugeegg levert til rugeri [5)]	0,07
Hest (alle) [2) 6)]	1 317
Avlskanin [2)7)]	328
Gås, kalkun og and [4)]	4,03
Kylling og kalkun[8)] solgt som livdyr [9)]	4,03
Slaktekylling [4)]	0,50
Økologisk slaktekylling [4)]	1,92
Revetispe [2) 10)]	362
Minktispe [2) 10)]	106
Hjort (alle) [2)]	448

1) Satsene er foreløpige, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag justere disse innenfor bevilgningen.
2) Gjennomsnitt av antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars, med registreringsfrist 15. mars, og 1. oktober, med registreringsfrist 15. oktober.
3) Antall dyr foretaket disponerer på telledato 1. mars, med registreringsfrist 15. mars.
4) Tilskuddet gis på grunnlag av antall dyr slaktet som er rapportert inn fra slakteriene til Leveransedatabasen i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Ved avvik mellom antall dyr slaktet og hva som er registrert i Leveransedatabasen, legges dokumentert antall til grunn for tilskuddsutmålingen.
5) Tilskuddet gis på grunnlag av antall rugeegg levert til rugeri i perioden 1. januar til 31. desember i året før utbetalingsåret. Rugeegg som leveres til rugeri etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.
6) Inkluderer hester som foretaket har i pensjon i vinterhalvåret.
7) Hunnkanin som har født og som benyttes i kjøtt- eller ullproduksjon.
8) Gjelder bare kalkun på inntil 28 uker.
9) Dyr solgt i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Gjelder ikke kyllinger som blir solgt fra klekkeri til slaktekyllingprodusenter. Livdyrsalg etter 15. oktober 2019 kan etterregistreres frem til 10. januar 2020.
10) Avlstispe født foregående år eller tidligere.

9.2 Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsing ved sykdom mv. står i forskrift om tilskot til avløysing ved sjukdom og fødsel mv. Maksimal dagsats for tilskuddet er 1 670 kroner.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen under, gjelder definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

Tabell 9.2 Faktor for beregning av foretakets maksimale dagsats for sykdomsavløsning mv.

Dyreslag	**Faktor, kr per dyr**
Melkeku	3 557
Ammeku	982
Øvrige storfe	593
Melkegeit og melkesau	820
Sau født året før eller tidligere og ammegeit	408
Avlsgris[1)]	1 173
Levende slaktegris[2)] og livdyr på minst 50 kg	128
Verpehøne[3)] og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess	10,3
Slaktekylling	3,08
Økologiske slaktekylling	6,84
Kalkun for slakt	8,26
Gås for slakt	3,59
And for slakt	19,85
Kylling for livdyrsalg[4)]	8,26
Kalkun for livdyrsalg[5)]	8,26
Hest (alle)[6)]	1 173
Avlskanin[7)]	292
Revetispe[8)]	322
Minktispe[8)]	94
Hjort (alle)	399
Vekst [9),10)]	**Faktor, kr per daa**
Korn	48
Potet	220
Frukt og bær	960
Grønnsaker	540
Honning[10)]	**Faktor, kr per bifolk**
Bifolk	150
Veksthus	**Faktor, kr per kvm**
Veksthusareal som benyttes til planteproduksjon	16,8

1) Purke som har griset og råne som er satt inn i avl.
2) Levende slaktegris minst 14 uker gamle.
3) Verpehøner, minst 20 uker gamle, for konsumegg- eller rugeggproduksjon.
4) Gjelder ikke kyllinger som blir solgt fra klekkeri til slaktekyllingprodusent.
5) Gjelder bare kalkun på inntil 28 uker.
6) I vinterhalvåret - inkludert hester som foretaket har i pensjon.
7) Hunnkanin som har født og som benyttes i kjøtt- eller ullproduksjon.
8) Avlstispe født foregående år eller tidligere.
9) Jf. definisjoner av vekstgrupper i kap. 7.7.1.
10) For foretak med plante- og/eller honningproduksjon gjelder tilskuddsordningen kun i onnetida.

Hvor høy dagsats det enkelte foretak kan få avhenger av arten og størrelsen på produksjonen slik den var første dag i søknadsperioden. Hvis den første dagen faller mellom innsett i periodeproduksjoner som slaktegris, kylling, kalkun eller and, legges antallet dyr ved første dag av forrige innsett til grunn. Tilskuddsgrunnlaget finnes ved å multiplisere faktorene i tabell 9.2 med antall dyr, dekar, bifolk eller kvadratmeter.

Tabell 9.3 Foretakets maksimale dagsats

Tilskuddsgrunnlag:	Maksimal dagsats, kr.
kr. 5 000 – 12 000	567
kr. 12 001 – 18 000	824
kr. 18 001 – 24 000	1 103
kr. 24 001 – 30 000	1 381
kr. > 30 000	1 670

Foretakets tilskudd skal settes til det minste beløpet av følgende to alternativer:

1. foretakets maksimale dagsats i samsvar med tabell 9.3, eller
2. høyeste maksimal dagsats for tilskuddsordningen, fratrukket det den personen som avløses kan få i:
   a. stønader fra NAV ved sykdom, uførhet, svangerskap og fødsel,
   b. lønn og dagpenger,
   c. alderspensjon, uføretrygd, offentlig og privat tjenestepensjon samt avtalefestet pensjon, og
   d. godtgjøring for tapt arbeidsfortjeneste.

Ved gradert sykmelding fra arbeidet i foretaket, gradert uføretrygd, graderte svangerskapspenger og gradert uttak av foreldrepenger reduseres dagsatsen forholdsmessig i samsvar med graderingen. Dette gjelder både foretakets dagsats i samsvar med tabell 9.3 og maksimal dagsats for ordningen.

Det kan bare gis ett tilskudd per virksomhet for samme periode, med mindre fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet finner at det foreligger særlige forhold. En persons sykdom mv. kan bare gi grunnlag for tilskudd til én virksomhet innenfor samme periode.

Ved utmåling av tilskudd til gjenlevende etter forskrift om tilskot til avløysing ved sjukdom og fødsel mv. § 7 (tilskot ved dødsfall) fastsettes dagsatsen ut fra tilskuddsgrunnlaget i avdødes foretak.

9.3 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket

Den kollektive innbetalingen over jordbruksavtalen til sykepengeordningen, dekker NAVs kostnader ved økning av sykepengene fra 80 til 100 pst. av sykepengegrunnlaget ved sykdom utover 16 dager. Ordningen gjelder for jord- og skogbrukere som i det foregående kalenderåret hadde en næringsinntekt på minst 8 000 kroner, og der den utgjorde minst 20 pst. av vedkommendes samlede nettoinntekt. Bevilgningen for ordningen er 38,7 mill. kroner for 2020.

9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen

Avsetningen til landbruksvikarordningen i 2019 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen, mill. kroner

Ordning	2019	2020
Tilskudd til landbruksvikarordningen	65,9	68,2

Tilskudd per årsverk landbruksvikarvirksomhet i avløserlagene er 283 900 kroner.

Med avløserlag menes en organisasjon som har som formål å organisere og administrere avløsning innenfor et geografisk område, og som har åpent medlemskap for alle jordbruksforetak i området som har rett på avløsertilskudd. Avløserlaget må være godkjent av fylkesmannen, og være organisert med eget styre og vedtekter.

9.5 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere

Ordningen er regulert i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere. Satsene per år er 100 000 kroner for enbrukerpensjon og 160 000 kroner for tobrukerpensjon.

10. DRIFTSKOSTNADER

For 2020 avsettes 8,5 millioner kroner til videre finansiering av utvikling av IKT system for import/RÅK, 1 mill. kroner til første fase av arbeidet med nytt fagsystem for erstatningsordningene i landbruket og 3 mill. kroner til videreutvikling av eStil PT. Det settes av 2 mill. kroner til utredninger og evalueringer.

Oslo 26. juni 2019

Leif Forsell	Lars Petter Bartnes	Kjersti Hoff